

Dineke Epping

De draad die ons verbindt

Roman

KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Shrewsbury, Shropshire, maandag 11 oktober 1880

‘Natuurlijk begrijp ik uw bezwaren, Lady Almsworth.’ Koortsachtig dacht Eileen Brady na over de beste oplossing voor de dame die met rode bloesjes van verontwaardiging tegenover haar stond.

Lady Almsworth was precies zoals zij zich zo’n deftige matrone altijd had voorgesteld, te beginnen met haar hooghartige houding. Verder had ze een omvangrijke gestalte en een imposante boezem, en Eileen kon zich levendig voorstellen hoe zij een groot en statig landhuis binnenzeilde. Dat was namelijk precies wat ze zojuist ook bij madame Carrolls modeatelier had gedaan, de plek waar Eileen als naaister werkzaam was. Nu stond ze voor Eileen in de laatste... tja, de laatste *creatie* die ze had laten maken.

‘Ik heb madame Carroll niet betaald om eruit te zien als een zieke kalkoen,’ brieste Lady Almsworth. Ze hief haar hoofd, waardoor haar dubbele onderkin begon te schudden.

Eileen verslikte zich. ‘Nee, my lady. Dat begrijp ik,’ wist ze uit te brengen. Maar dat was niet genoeg.

Achter haar, in de pasruimte van het modeatelier, stonden Lucy en Mary, de andere twee naaisters, met ingehouden adem te wachten. Eileen moest snel met iets goeds komen. Een dame als Lady Almsworth, die met een baronet was getrouwd en in een groot landhuis op het platteland woonde, kwam niet zomaar terug naar het atelier in de stad. Ze moest erg, *erg* ontevreden zijn. En nogmaals, nu de grote spiegels genadeloos alle mankementen van de avondjapon toonden, begreep Eileen dat helemaal.

‘Ik ben blij met uw begrip, juffrouw Brady,’ snibde de dame. ‘Maar de vraag is wat u eraan gaat doen. Deze mouwen zijn ronduit belachelijk.’

Achter haar hapte Lucy naar adem. Zij had de japon genaaid wegens tijdgebrek van de meer ervaren coupeuses. ‘Ik heb al voorgesteld om

een gekleurd lint te gebruiken,' piepte het timide meisje. 'Kijk zo...'

'Uw collega denkt kennelijk dat ik in een theater ga werken, juffrouw Brady.'

Het zou niet eens zo'n gek idee zijn, de vrouw had in elk geval gevoel voor drama. Nu hief Lady Almsworth haar arm op. De korte mouw was wijder dan op het patroon was aangegeven, dat wist Eileen zeker, en onderaan zag ze... een *kwastje*? Verbijsterd staaarde ze Lucy aan. In al haar jaren bij madame Carroll had ze nog nooit zoiets onnozels gezien.

'Ik dacht...' begon Lucy met trillende stem. 'Omdat het een feestjurk is...'

'Een f estjurk?' loeide Lady Almsworth. 'Wat denk je wel, kind? Het is een avondjapon die ik naar een feest zal dragen. Althans, dat w as de bedoeling.'

Uit Lucy's keel kwam slechts een klein, zielig kreetje. Eileen hoopte van harte dat het jonge, onzekere meisje niet in tranen zou uitbarsten. Daarmee zou ze er alleen maar voor zorgen dat Lady Almsworth extra eisen ging stellen. In kwesties als deze was het belangrijk koel en professioneel te blijven. Zoals zijzelf had geleerd.

Ze haalde diep adem en richtte zich in haar volle lengte op, al was ze helaas niet bijzonder lang. Gaven de sproetjes op haar gezicht haar maar niet zo'n jong uiterlijk. 'We zullen onmiddellijk de kwastjes verwijderen, my lady. Dit berust op een vervelend misverstand.'

'Laat me dan nu duidelijk zijn, juffrouw Brady. Ik ben geneigd te wachten tot ik madame Carroll zelf kan spreken. Ik eis dat er een nieuwe japon wordt gemaakt.'

Eileen wist niet of ze moest hopen of vrezen dat madame Carroll snel terugkwam. Alle meters nachtblauwe zijde die in de mislukte avondjapon waren verwerkt, al het kant dat was verspild... Niemand anders zou een japon willen kopen die door Lady Almsworth was afgedankt.

'Ik heb nog nooit zulk slecht werk van atelier Carroll gezien,' ging Lady Almsworth verder. 'Hoelang werkt u hier nu, juffrouw Brady?'

'Al zeven jaar, my lady. Sinds 1873.' Het was haar redding geweest, maar dat mocht niemand weten. Madame Carroll zou haar op staande voet ontslaan, hoe goed ze ook met lastige klanten kon omgaan.

Ze keek naar de kwastjes die vrolijk plagend – nee, tartend – op verschillende plaatsen aan de japon bengelden. Er schoot haar ineens iets te binnen. 'Strikjes!'

‘Strikjes?’ herhaalde Lady Almsworth en ook Lucy keek haar ver-
dwaasd aan.

‘Inderdaad, strikjes. Die zijn we helemaal vergeten. Lucy, haal de
Franse magazines voor me.’

Het meisje knipperde met haar grote, blauwe ogen. ‘De... de
magazines?’

Met moeite onderdrukte Eileen een zucht. ‘In de kast naast het
bureau. Grote vak aan de linkerkant. Rechter stapel. Ik heb de nieu-
wste bovenop gelegd.’ Ze zorgde altijd voor structuur, dat leverde later
voordeel op. Zoals nu. De hele indeling van het atelier kon ze dro-
men.

Gedienstig kwam Lucy al met de modebladen aanzetten.

Eileen hoefde slechts even te bladeren. Ze wist nog precies waar
ze het model had gezien. ‘Dit had het ontwerp van de mouwtjes
moeten zijn.’

Lady Almsworth keek zuinig.

‘Mag ik het u laten zien?’ Ze pakte een doosje spelden uit haar
keurig geordende naaidoos. Daarna tilde ze de stof van het losval-
lende mouwtje wat omhoog en zette die vast. Zorgvuldig schikte ze
de kleine plooitjes. ‘En hier komt dan een klein strikje. Niet over-
dadig, maar heel verfijnd.’ Ze gebruikte een overgebleven stuk zwart
lint.

Keurend hield Lady Almsworth haar hoofd schuin.

Over haar schouder keek Eileen mee in de grote spiegel. *Er ont-
breekt iets.* Ze pijnigde haar hersenen over de juiste afwerking.

‘Er is nog meer van dat zwarte kant voor de halslijn,’ suggereerde
Lucy hoopvol.

Lieve help, nee. Lady Almsworths decolleté behoefde beslist niet
nog meer nadruk.

‘De japon op die andere afbeelding heeft kleine roosjes,’ zei de
dame op triomfantelijke toon. ‘Zoiets leveren jullie zeker niet?’

‘Ik ben bang...’ begon Lucy. Maar dat was precies de oplossing!

‘Natuurlijk wel,’ onderbrak Eileen haar vlug. ‘Maar wij maken ze
van smal satijnlint, wat in feite een nog kunstiger effect geeft.’

Ze deed het Lucy en Mary voor, en hoopte dat die deze keer goed
werk zouden leveren. ‘Met dezelfde strikjes als op de mouwen beves-
tigen we hier een snoer van roosjes. Dat benadrukt de elegante vorm
van de rok.’ *En verdoezelt de fouten.* ‘Ik kan u er zelfs enkele meegeven
voor in uw haar.’

Lucy pakte ijverig een paar spelden om de roosjes vast te maken en Eileen zag hoe haar vingers trilden.

‘Laat mij maar.’ Ze was trots op de techniek die ze had ontwikkeld om jurken snel en netjes af te spelden. Het was minstens vier jaar geleden dat ze per ongeluk een klant had geprikt en dat mocht nu zeker niet gebeuren.

Toen ze de belachelijke kwastjes had verwijderd en klaar was met het lint, deed ze een stap achteruit en wachtte. Op Lucy’s gezicht was de spanning te lezen. Als het meisje nu alles verder maar aan haar overliet. De stilte duurde veel te lang.

‘Ik vind het mooi,’ verklaarde Lady Almsworth ten slotte.

Eileen probeerde niet toe te geven aan de opwinding die ze voelde door de goedkeuring van de dame. *Koel en professioneel.*

‘Het is me wel een raadsel waarom dit niet bij het oorspronkelijke ontwerp hoorde.’

Lucy deed haar mond open om te antwoorden, maar Eileen keek haar indringend aan, zodat ze haar kaken weer op elkaar klapte. *Heel goed.*

Eileen hield het modeblad omhoog. ‘Net binnen uit Parijs, my lady. Ik zal er persoonlijk op toezien dat de versiering volgens de laatste mode wordt aangebracht.’

‘Ik wil niet dat er nog andere naaisters aan mijn japonnen werken,’ waarschuwde Lady Almsworth met een vernietigende blik op Lucy.

Pardoes liet het meisje haar spelden vallen. Eileen knarsetandde.

‘Help me nu mijn wandelkostuum weer aan te trekken, juffrouw Brady.’

Vlug en behendig assisteerde Eileen haar.

‘Als u goed werk levert, volgt een nieuwe opdracht voor de feestdagen,’ zei Lady Almsworth. ‘Zowel mijn dochters als ikzelf wensen dan een nieuwe japon te dragen. Onder de voorwaarde dat u ze maakt.’

‘Dat zou ik een eer vinden, my lady.’ Ze klonk nog altijd kalm en zakelijk, want als ze te gretig was, gaf ze de vrouw alleen maar meer macht.

Natuurlijk moest atelier Carroll perfecte service leveren, maar Lucy liet veel te gemakkelijk over zich heen lopen. Eileen wist dat het jonge meisje die gevoeligheid vanzelf kwijt zou raken als ze tegenslagen te verduren kreeg.

Toch slaakte zijzelf ook een zucht van opluchting toen ze met een beleefde kniebuiging de deur achter Lady Almsworth sloot.

‘Eileen, je hebt mijn leven gered!’ Lucy, die haar spelden inmiddels weer bijeen had geraapt, kwam jubelend op haar af.

Eileen verstijfde toen de armen van het meisje haar omknelden. ‘Alsjeblieft, zeg. Die japon was een ramp!’

‘Maar jij was geweldig!’ bevestigde Mary vol ontzag. ‘Ik begrijp niet hoe je er zo onaangedaan onder kunt blijven.’

Eileen rolde met haar ogen en richtte haar volledige aandacht op haar naaidoos, die in de afgelopen zeven jaar bijna een verlengstuk van haar was geworden. Net als de marineblauwe jurk met witte kraag die alle naaisters droegen. Geen emoties tonen was de beste manier om te overleven, dat had ze wel geleerd. Natuurlijk ging ze dat deze meisjes nooit aan hun neus hangen.

‘Wat is hier gebeurd?’ De scherpe stem van madame Carroll deed haar verstijven. Zonder dat ze het had gemerkt was de eigenaresse van het atelier binnengekomen.

Eileen schraapte haar keel. ‘Lady Almsworth kwam met enkele... wensen.’

‘Heb je haar tevreden kunnen stellen?’

‘Eileen heeft het perfect opgelost,’ zei Lucy met een bewonderende blik.

Madame Carroll bekeek haar kritisch. Ze moest een jaar of tien ouder zijn dan Eileen, een vrouw die carrière had gemaakt en altijd ongehuwd was gebleven. Zoals het met Eileen waarschijnlijk ook zou gaan. ‘Er komen niet al te veel extra kosten bij, hoop ik?’ vroeg madame Carroll zakelijk.

‘Zeker niet, madame. We kunnen juist het satijnlint gebruiken dat mevrouw Tennyson bij nader inzien toch niet aanstond.’

‘Uitstekend.’

‘Het is alleen...’ Ze fronste. ‘Mijn afspraak bij het weeshuis...’

‘Ik blijf wel overwerken,’ bood Lucy aan. ‘Ik maak alle roosjes voor je.’

Madame Carroll kneep haar ogen tot spleetjes. ‘Het is belangrijk...’

‘Lucy redt dat wel,’ zei Eileen vlug. Voor haar waren de weeskinderen belangrijker en het kon haar niet schelen of Lucy tot middernacht zou moeten doorwerken. Zij had de japon in de eerste plaats verprutst, iets wat Eileen beslist niet zou zijn overkomen. ‘Morgenochtend bevestig ik de versiering en dan kunnen we hem opsturen. Zal ik dan nu de restanten katoen meenemen naar het weeshuis en nadrukkelijk vermelden dat u ze speciaal apart hebt laten leggen?’

Die eer bracht een tevreden glimlach op mevrouw Carrolls gezicht. Op haar kleine knikje haastte Eileen zich om haar mantel aan te trekken.

Van madame Carrolls naaiatelier was het minstens een kwartier lopen naar het weeshuis, zeker omdat Eileen zeer beslist de langere route nam die niet langs de militaire kazerne voerde.

Door het oponthoud dat de roosjes voor Lady Almsworth haar hadden bezorgd, moest ze zich nu haasten. Er was geen tijd meer geweest om naar het pension te gaan waar ze samen met haar zus een kamer huurde. De wroeging die ze voelde, vooral nu Nessa en haar zootje Seamus ziek in bed lagen, duwde ze weg. Als iemand begreep hoe belangrijk de meisjes in het weeshuis voor haar waren, was het Nessa wel.

Nu zaten de kinderen allemaal, van jong tot oud, al klaar in het klaslokaal zonder dat Eileen haar naailes had kunnen voorbereiden. Dat vond ze helemaal niet prettig. Een van de onderwijzeressen had hen toch minstens alvast aan het werk kunnen zetten. Alle meisjes waren immers met een opdracht bezig, ieder op haar eigen niveau, en daarmee hadden ze prima verder kunnen gaan. Desnoods zonder Eileens vakkundige begeleiding.

‘Pak allemaal jullie spullen en ga dan vlug weer op je plek zitten om te beginnen. Het is hier geen gezelligheidsclub, meisjes. Aan de slag!’

‘Gaat u tijdens het handwerken wel een verhaal vertellen, juffrouw Brady?’ vroeg Bidly vol verwachting.

‘Alleen als je die onderzetter vandaag afkrijgt. Maar ik wil wel nette steken zien, dus pak maar gauw je haaknaald.’ Eileen had een zwak voor het zevenjarige meisje dat net zulke rode haren had als zichzelf. Ze hield zich voor dat alleen dat de reden was.

‘Vertelt u dan een Iers sprookje?’ vroeg kleine Annie, die inmiddels aardig netjes een zakdoek kon omzomen.

‘U bent toch Iers, juffrouw Brady?’ Dat was Bidly weer.

‘Mijn ouders waren Iers,’ verbeterde ze, zich afvragend hoe de meisjes aan die persoonlijke informatie kwamen. ‘Ik ben in Engeland geboren.’

‘Is dat lang geleden?’

Van iedereen kreeg Annie commentaar op die onbescheiden vraag.

De wangen van het meisje kleurden rood. ‘Ik bedoel wanneer haar ouders naar Engeland kwamen,’ verdedigde zij zich.

Eileen hielp haar de draad door de naald te halen. ‘Dat is al bijna 30 jaar geleden. Lang hè?’

‘Maar zo oud bent u nog niet!’ Bidy voelde zich geroepen haar te verdedigen en kreeg bijval van de andere meisjes.

‘Ik word over twee maanden 26,’ bekende ze en ineens vroeg ze zich af wat haar moeder daarvan zou hebben gevonden. Een vrouw van die leeftijd hoorde niet ongehuwd en kinderloos door het leven te gaan. Vooral dat laatste bezorgde Eileen een scherpe steek.

Acht jaar geleden had ze haar ouders voor het laatst gezien. In die herfst had ze niet anders gekund dan het dorp verlaten en naar de grote stad Shrewsbury vluchten. Haar zus Nessa woonde daar al sinds ze er op een dag met stalknecht Seamus Kerivan vandoor was gegaan en Eileen had gehoopt hulp van haar te krijgen. Ze rilde bij de gedachte aan Seamus’ afkeer toen ze bij hun kleine arbeidershuisje haar situatie had uitgelegd, aan de deur die voor haar neus dicht sloeg zonder dat hij Nessa enige inspraak had gegeven.

Ze rilde nog meer bij de gedachte aan het vreselijke armenhuis waarin ze uiteindelijk was terechtgekomen. Maar ze had zich opgewerkt: madame Carroll was zeer tevreden over haar werk en liet veel aan haar over. Ze had laten zien dat ze sterk was, sterk genoeg om haar verkeerde keuzes achter zich te laten.

In de kamer was een stilte gevallen. Enigszins onzeker keken de meisjes naar haar op. Bemoedigend glimlachte ze naar hen.

‘Gaat u uw verjaardag met uw ouders vieren?’ vroeg Iris van twaalf, voor wie Eileen ook wel een toekomst als naaister zag. Ze was al ver gevorderd met een merklap vol ingewikkelde steken en motieven, en ze werkte erg nauwkeurig.

Eileen schudde haar hoofd. ‘Ze zijn gestorven tijdens een epidemie,’ zei ze. En dat zorgde ervoor dat ze nooit meer kon terugkeren, nooit zou weten of pa haar nog onder zijn dak wilde toelaten. Hij had haar immers gewaarschuwd toen Johnny Cole met verlof terugkwam naar het dorp en aandacht aan haar ging besteden. Ze had niet geluisterd en nu kon ze nooit meer aantonen dat ze de schande toch te boven was gekomen.

En hier zat ze dan en gaf ze les aan een groep meisjes die er geen idee van hadden hoeveel moeite het had gekost om haar goede reputatie te

herstellen. 'Tijd om aan het werk te gaan,' zei ze streng. 'En ik verwacht dat jullie je uiterste best doen.'

Ze liep langs de meisjes en controleerde hun vorderingen. Dat ze behoorlijke eisen stelde, verdiende zich wel terug. Dat kon ze zien aan de manier waarop de oudere meisjes hun opdrachten uitvoerden. Voor hen was een succesvolle toekomst mogelijk.

Biddy moest ze beter in de gaten houden, maar ze hield zich voor dat het kind jong was en nog veel te leren had. Ze deed in elk geval haar best.

'Goed gedaan,' complimenteerde ze het meisje toen de onderzetter bijna klaar was. 'Zorg nu dat je het laatste stukje niet afraffelt. Dan zal ik jullie vandaag vertellen over de kleine, groene mannetjes...'

'De leprechauns!' riep Annie enthousiast, waardoor ze bijna in haar vinger prikte.

'Wat zijn dat?' vroeg een nieuw meisje.

'Kabouertjes,' verklaarde Iris.

'Maar niet zomaar kabouertjes!' Eileen probeerde verontwaardigd te klinken.

Iris lachte. 'Ze dragen een groen pakje, werken als schoenmaker en zijn ondeugend.'

'Ze houden erg van melk!'

'En net als juffrouw Brady zijn ze Iers.'

'Ze hebben ook rood haar, hè?' zei Biddy.

'Net zo rood als jij en ik.' Eileen pakte een van haar vlechtjes, hoewel ze verder liever niet met het kleine volkje werd vergeleken. Omwille van de kinderen liet ze de gemene kant van de wezentjes in haar verhalen achterwege en maakte ze de meisjes alleen maar aan het lachen met hun kwajongensstreken. Tegelijkertijd hield ze in de gaten of zij doorwerkten.

'U hebt vandaag geen poppetjes bij u,' constateerde Iris na afloop, terwijl ze kort van haar merklap opkeek. 'Had u geen tijd om nieuwe te maken?'

'Ik had geen tijd om ze op te halen.' Moest dat meisje echt alles opmerken? Ze wist dat Iris dol op de katoenen poppetjes was, maar Eileen had nooit de weeskinderen op het oog gehad toen zij ze begon te maken. 'De volgende keer laat ik er eentje met een blauw jurkje zien.'

De kleine creaties waren eigenlijk als troost voor haarzelf bedoeld, misschien zelfs als belofte.

Die gedachte hield haar nog bezig nadat ze de les had beëindigd en de meisjes zich klaarmaakten voor de maaltijd. Zelf trok ze haar mantel aan om naar het pension van mevrouw Jones te lopen. Een belofte... Wie hield ze daarmee eigenlijk voor de gek? Ze had zoveel bereikt in de afgelopen jaren, zelfs een beter leven dan haar ouders met hun pachtboerderijtje in het kleine dorp hadden gehad, want ze ontving een goed loon in het atelier. Zou ze bereid zijn dat allemaal op te offeren? Waarvoor precies?

‘Als dat onze Ierse vertelster niet is!’

Met een ruk draaide ze zich om naar de leraar uit de jongensvleugel. Dat uitgerekend hij haar moest betrappen met haar gepieker. ‘Meneer Rivers.’

‘Zou je zijn vertrokken zonder even gedag te zeggen?’ Hij kwam bij haar staan met zijn handen op zijn rug en een ontwapenende grijns. George Rivers was aantrekkelijk met zijn donkere ogen en zijn kleine baardje, maar hij leek zich daar zelf niet erg van bewust.

‘Ik ben al vrij laat,’ zei ze. ‘Het lijkt wel of ik vandaag voortdurend een strijd met de klok voer. En u moet vast ook snel naar de eetzaal.’

‘Je blijft me hardnekkig “u” noemen, merk ik.’ Zijn geamuseerde blik verzachtte het verwijt. ‘Ik vroeg je enkele weken geleden al of je George tegen me wilt zeggen.’

‘Het zou niet gepast zijn.’

Daar reageerde hij niet op. ‘Ik ben blij dat je ondanks je gebrek aan tijd toch naar het weeshuis bent gekomen.’

‘Ik zou mijn naailes aan de meisjes niet graag overslaan.’ Ze voelde zich al zo vaak schuldig over haar keuzes.

‘Dat bewijst maar weer hoeveel je om ze geeft. Daar heb ik bewondering voor, Eileen.’

Ze bloosde door dat compliment en vergat de formaliteiten. ‘Jouw inzet voor de jongens is veel groter.’

‘Ook deze kinderen verdienen een kans in het leven.’ Hij glimlachte. ‘Wie of wat hun ouders ook waren.’

O ja, daar wist Eileen alles van. De kinderen, in de steek gelaten om diverse redenen, konden het niet helpen.

‘Daarom vroeg ik me af, Eileen...’

Haar hart begon sneller te kloppen.

‘Zou je ooit... onder de juiste omstandigheden... kunnen overwegen om hier permanent te komen en je betrekking bij madame Carroll op te zeggen?’

‘Mijn betrekking?’ Met grote ogen keek ze hem aan. Hij wist toch dat ze haar loon nodig had? Zowel zij als haar zus leefde daarvan. Natuurlijk kon ze niet stoppen met werken, dat kon geen enkele vrouw die...

Plotseling begon het haar te dagen wat hij niet zei, maar wel bedoelde. In de afgelopen jaren waren regelmatig naaisters van madame Carroll vertrokken... omdat ze gingen trouwen. Lieve help, hoe was het zover gekomen?

‘George, ik...’

‘Denk er alleen maar over na.’ Zijn blik was nu heel ernstig. ‘Ik ken jou zo langzamerhand, Eileen.’

Nee, helemaal niet.

‘Je hebt de neiging om afstand te houden en je neemt geen ondoordachte beslissingen.’

Ze had van haar fouten geleerd, ja. Omdat ze hem niet meer aan durfde te kijken, richtte ze haar blik op zijn horlogeketting. Een veilig object, dat zijn respectabele status benadrukte. Precies daarom kon het niet.

‘Dus beloof me alleen dit, Eileen: dat je erover zult nadenken.’

Ontdaan, zelfs een beetje ontroerd, slikte ze.

‘Juffrouw Brady!’

De voordeur vloog open en de schrik sloeg haar om het hart. Zonder hem antwoord te geven keerde ze zich van George af.

De tienerzoon van mevrouw Jones kwam vlak voor haar tot stilstand. ‘U moet meteen meekomen naar het pension,’ hijgde hij.

‘Gaat het slechter met Nessa?’ Haar hartslag versnelde. Gedachteeloos nam ze haar hoed van George aan. ‘Of met kleine Seamus?’

‘Uw zus is erg zwak, juffrouw. Ma zegt dat u direct moet komen als u haar nog wilt spreken.’ De jongen boog zijn hoofd. ‘Voor Seamus bent u al te laat.’

Het deed pijn achter haar ribben en het voelde alsof een band haar borst strak trok. Dat kwam niet doordat Eileen de hele weg naar het pension van mevrouw Jones had gerend. *God, spaar mijn zus alstublieft.*

Ze had al jaren nauwelijks gebeden – schaamte over haar gedrag weerhield haar – maar ze wilde haar zus niet verliezen nu ze haar juist weer had teruggevonden. Pas een jaar geleden had Nessa haar opge-

zocht door navraag te doen bij verschillende naaiateliers. Blijkbaar had zij al verwacht dat Eileen haar vak weer zou oppakken. Nessa's man, met wie ze destijds uit het dorp was weggelopen, had haar achtergelaten met kleine Seamus, zonder een cent om eten van te kopen. Ze waren toen allebei al ziek. Van Nessa had Eileen vernomen dat haar ouders en broertjes waren gestorven toen een cholera-epidemie hun dorp had getroffen. Eerst had ze het nauwelijks kunnen geloven. Toen zij het leven lieten, begon zijzelf juist weer op te krabbelen, kreeg ze haar betrekking bij madame Carroll, die niet wist wat haar was overkomen. Vanaf die tijd probeerde ze zichzelf als nieuw te beschouwen. Niets herinnerde immers nog aan haar schande. Johnny Cole was met zijn regiment naar India vertrokken, had ze vernomen, en dat was maar beter ook. Alles was weer normaal, behalve de leegte die ze vanbinnen voelde en de schaamte over alle keuzes die ze had gemaakt.

Daardoor kon ze het, na al die jaren alleen in de stad, niet over haar hart verkrijgen Nessa en kleine Seamus aan hun lot over te laten, zoals bij haarzelf was gebeurd. Dus had ze madame Carroll gevraagd of ze voor hen samen een kamer buiten het naaiatelier mocht zoeken in plaats van met de andere meisjes boven de werkplaats te wonen. Ze had het pension van mevrouw Jones gevonden en verrassing gevraagd toen bij Nessa de symptomen van de tering niet langer te verbergen waren. Mevrouw Jones had hen laten blijven. Eileen had Nessa en Seamus onderhouden van haar £ 80 per jaar... en ze kon het niet verdragen hen nu weer kwijt te raken.

‘Daar bent u!’ Mevrouw Jones klonk bezorgd. ‘Ik heb de jongen meteen naar het weeshuis gestuurd, maar het ging zo snel.’

‘U hebt gedaan wat u kon.’

‘We hebben kleine Seamus in een aparte kamer gelegd toen het voorbij was.’ Handenwringend liep mevrouw Jones mee naar de trap. ‘Ze weet het nog niet, juffrouw.’

Eileen knikte alleen maar en beet op haar onderlip tot ze bloed proefde. Wist ze maar net zo goed hoe ze hiermee om moest gaan als met lastige klanten.

Ze was voorbereid op wat ze in de kamer zou aantreffen, want Nessa was de afgelopen tijd steeds zwakker geworden en had al enkele weken haar bed helemaal niet meer verlaten. Het blozende, mollige meisje met de aanstekelijke lach dat destijds voor haar grote liefde het dorp en hun familie had verlaten, was nu een sterk vermagerde vrouw met bleke, ingevallen wangen en dof haar.

Nessa werd wakker toen Eileen de deur van de kamer sloot en probeerde haar hand uit te steken. ‘Gelukkig, je bent er.’

Eileen glimlachte krampachtig. Haar keel werd dichtgeknepen. Ze zocht een klusje, dat was altijd de beste remedie. Nessa’s kussen opschudden, haar voorhoofd deppen, water halen... ‘Heb je dorst?’

‘Je kunt niets meer voor me doen.’ Nessa klonk kalm – kortademig maar kalm. ‘Je moet me iets beloven.’

Eileen voelde haar paniek toenemen. Nog iemand die een belofte van haar wilde. Als ze nu iets toezegde, zou Nessa sterven. Kon ze dat tegenhouden? Had ze nog iets in de hand?

‘Seamus...’ fluisterde Nessa.

‘Maak je maar geen zorgen over hem.’ Wat nam ze het zichzelf kwalijk dat ze niet thuis was geweest voordat hij stierf. Ze had niet het hart Nessa in te lichten nu zij zo zwak was.

‘Ik maak me geen zorgen, ik weet al dat hij in de hemel is.’ Nessa pakte haar hand vast toen ze op de rand van het bed ging zitten. ‘Nu zal ik mijn kind nooit zien opgroeien tot een man, Eileen. Hij is er niet meer, en ik zal er ook niet meer zijn.’

‘Zeg dat niet!’

‘Luister naar me.’ Nessa’s blik was zo doordringend dat Eileen zich afvroeg of de koorts was teruggekeerd. ‘Je blijft niet alleen achter, je hebt nog familie.’

Eileen verstijfde. ‘Onzin. Je hebt mezelf verteld wat hun is overkomen.’

‘Je moet de broche doorgeven, Eileen.’

Haar gezicht moest wel net zo wit weggetrokken zijn als dat van Nessa. Ze wist van het sieraad, een verzilverde broche met kleine, groene steentjes in een Keltisch motief, die in de familie overging van moeder op dochter. Als Nessa er niet meer was, was zij de oudste. De enige. ‘Er is niemand aan wie ik hem kan geven.’

‘Ik heb gebeden om vergeving, Eileen.’

‘Voor wie? Voor wat?’

‘Het was zo dom van me om er met Seamus Kerivan vandoor te gaan.’

‘Ja... nou...’ Ze was niet de enige die domme dingen had gedaan, die haar vertrouwen aan de verkeerde personen had gegeven. Seamus was in elk geval netjes met haar getrouwd, al had hij later alsnog de benen genomen.

Nessa's greep op haar vingers werd steviger. 'Vergeving, Eileen. Ik heb wel gezien hoe onrustig je bent. Je vindt pas vrede...'

Een zware hoestbui onderbrak haar. Eileen negeerde het bloed in de zakdoek en verbeet haar tranen.

Het praten en het hoesten hadden Nessa zo uitgeput dat ze met gesloten ogen op het kussen terugzakte. Haar greep om Eileens hand verslapte.

Gealarmeerd stond Eileen op, niet wetend wat ze moest doen. Hoe kon ze Nessa helpen, hoe kon ze het onvermijdelijke uitstellen, haar leed verzachten? Er was niets wat ze nog kon uitrichten.

'Het is goed.' Een zweem van een glimlach trok over Nessa's gezicht, maar haar stem was nauwelijks meer dan een zucht. 'Zoek haar, en zie hoe ze opgroeit...'

Eileen kreeg overal kippenvel. Slechts één keer had ze hierover met Nessa gesproken. Kort en met tegenzin. Het was een onderwerp dat ze had afgesloten, het moest een geheim blijven. Dat *moest* gewoon.

Maar blijkbaar wilde haar zus niet langer zwijgen. 'Je zult vrede vinden, Eileen. Toon haar dat ze geliefd is.' Er kwamen rimpels in Nessa's voorhoofd.

'Dat zal ik doen,' zei Eileen vlug. 'Ik zal onze erfenis niet verloren laten gaan.' Maar waar moest ze haar zoektocht beginnen? Er was zoveel tijd voorbijgegaan, zoveel jaren waarin ze had verborgen hoe diep ze was gevallen. De wanhoop kwam in haar keel omhoog.

Op Nessa's magere gezicht was de glimlach teruggekeerd. Het leek alsof ze nog iets wilde zeggen, maar ze bracht niet meer dan een diepe zucht uit. Daarna werd het heel stil in de kamer. Te stil.

Tranen welden op in Eileens ogen. Het was voorbij. Ze was er in elk geval in geslaagd haar zus met een vredig gevoel te laten heengaan, maar zelf wilde ze het liefst schreeuwen, huilen en jammeren.

Daar mocht ze niet aan toegeven. Gespannen duwde ze haar handpalmen tegen haar slapen. Ze zou mevrouw Jones waarschuwen en dan de doodgraver laten komen. Er moest veel geregeld worden en dat zou ervoor zorgen dat ze haar verstand niet verloor.

Daarna... Kon ze doen wat Nessa had gevraagd en op zoek gaan? De woorden van haar zus hadden een oud verlangen losgemaakt. Toch betwijfelde ze of ze ooit weer vrede zou vinden.

2

‘Wat bent u nu van plan, juffrouw Brady?’ Het was mevrouw Jones die de vraag stelde, maar rond de eettafel van het pension keken ook de andere huursters Eileen nieuwsgierig aan.

Ineens lagen de kaneelkoekjes, waarmee ze tot haar genoegen de avondmaaltijd hadden afgesloten, zwaar op haar maag. Langzaam legde ze het laatste koekje terug op haar schoteltje. Hoewel de zoete geur haar altijd aan vroeger deed denken, als ma in de zeldzame gelegenheid was geweest ze te bakken, kreeg ze nu geen hap meer door haar keel. Want ze had nog geen plan.

‘Ach, mevrouw Jones,’ zei een andere huurster, een jonge lerares. ‘Dit is zwaar voor haar, u moet haar wat tijd gunnen.’

Zwakjes glimlachte Eileen. Het was twee weken geleden dat Nessa en Seamus waren gestorven. Natuurlijk miste ze haar zus, de enige die al haar geheimen had gekend, maar haar eenzaamheid zat nog veel dieper. Ze had een belofte gedaan, en de uitvoering daarvan vervulde haar tegelijkertijd met verlangen en angst.

Ze schraapte haar keel. ‘Ik denk dat het goed is als u de andere helft van de kamer weer gaat verhuren,’ zei ze.

Over dat punt had ze in elk geval al wel nagedacht. De lerares deelde ook een kamer met een collega, dat was de normale gang van zaken. Bovendien zou zijzelf daardoor minder huur gaan betalen. Ze zou elk beetje spaargeld nodig hebben als ze aan haar zoektocht begon.

De oudere pensionhoudster keek zichtbaar opgelucht. ‘Ik wilde er nog niet over beginnen, maar u hebt gelijk. Dat is een verstandige beslissing. En u kunt ervan op aan dat ik uw nieuwe kamergenote zorgvuldig uitkies.’

Er werd instemmend gemompeld door de andere huursters.

‘Alleen fatsoenlijke dames komen in aanmerking.’

Opgelaten sloeg Eileen haar ogen neer. Fatsoenlijke dames, natuurlijk. Niemand hier wist hoe zij in het armenhuis was geminacht, hoe

de medewerkers haar een gevallen vrouw hadden genoemd. Als ze eraan teruggedacht, schaamde ze zich nog steeds. Ze had moeten beseffen dat Johnny zich niet aan zijn beloften zou houden, dat hij niet met haar zou trouwen nadat ze hem eenmaal had gegeven wat hij wilde.

Maar ze was niet langer zo onnozel als toen. Ze had zich opgewerkt en ze had haar zaakjes goed onder controle. Ze was sterk.

Abrupt stond ze op. 'Excuseer mij. Ik moet nog wat spullen opruimen.'

Iedereen keek begripvol en dat moest ze zo houden, dacht Eileen terwijl ze de trap op liep naar de kamer die nu nog voor haar alleen was.

Op Nessa's bed lagen schone lakens en de sprei die Eileen van restjes stof had gemaakt. Op goede dagen had Nessa haar geholpen. Er kwam een brok in haar keel. Welke onbekende zou straks in dat bed slapen? Natuurlijk had ze eerder een kamer moeten delen toen ze bij madame Carroll woonde. Daar had ze haar geheimen zorgvuldig bewaard, maar dit jaar met Nessa, waarin ze eindelijk niet de schijn had hoeven ophouden...

Eileen wendde zich abrupt van het bed af en begon de spelden uit haar haren te trekken, zo ruw dat het pijn deed. Ze schudde ze los en pakte haar borstel. Nessa zei altijd dat haar haren de kleur hadden van de grote esdoorn achter hun boerderij in het najaar. Vluchtig keek ze in de spiegel. Vaak droeg ze haar rode haar strak achterover in een knot. Dat benadrukte haar hoge jukbeenderen die met sproetjes bedekt waren, haar krachtige kaak. Ze was tevreden met haar onafhankelijke uitstraling, zonder ijdel te zijn.

Ze keerde zich van de spiegel af en opende de kleine leren koffer die op een stoel lag. De poppetjes van de witte katoen die madame Carroll voor patronen gebruikte, toonden haar hun glimlach van kleine rode stiksteekjes. Kleine Seamus had slechts belangstelling getoond voor het enkele wat stoerdere exemplaar dat ertussen zat, maar de poppetjes waren gemaakt met een klein meisje in gedachten.

Met een zucht pakte Eileen het bovenste poppetje. Nachtblauwe zijde en zelfs enkele minuscule strikjes en roosjes. Ze slikte. *Zou je haar mooi vinden? Zou je lachen als ik je over Lady Almsworth vertelde? Zou je spelen dat de dame gaat dineren bij...* Ze zocht het poppetje met de groene baljurk. *Bij mevrouw Tennyson?* De groene jurk herinnerde haar aan de broche die Nessa had achtergelaten. Voorzichtig haalde ze

het sieraad uit het kleine linnen zakje dat ze ervoor had gemaakt en hield het zo dat de stukjes glas glinsterden. *Hij is voor jou, meisje, waar je ook bent. Hij zou van jou moeten zijn.*

De broche was niet werkelijk kostbaar, niet zodanig dat hij in jaren van armoede geld zou hebben opgeleverd. Maar het was wel het enige tastbare voorwerp dat de band met haar familie benadrukte. Dat was een gedachte die haar de adem benam. Ze moest hem doorgeven aan een meisje dat afgelopen voorjaar zeven was geworden, een meisje waarvan Eileen bij de geboorte slechts een glimp had mogen opvangen, maar dat wel haar enige nog levende bloedverwant was. Ze wilde haar leren kennen. Nee, ze móest haar leren kennen.

Ongedurig liep ze door de kamer. Haar hakken klikten op de houten vloer. Nessa had gesproken over vergeving en vrede, maar Eileen wist dat ze die niet zomaar kon ontvangen. Niet door alleen maar te kijken. Ze zou haar verantwoordelijkheid moeten nemen, en ze had veel, heel veel goed te maken. Om haar emoties terug te dringen kneep ze haar ogen stijf dicht. *Luistert U nog, God? Ik zal mijn fouten rechtzetten. Ik zal haar moeder zijn. Dat beloof ik U. Als U me haar laat vinden...*

Eerst moest ze een adres hebben en er was maar één persoon die ze daarbij om hulp kon vragen. Ze had geen keuze.

Terwijl ze de dominee een hand gaf en de kerk uit liep, bleef het slotlied van de zondagsdienst door Eileens hoofd galmen. Iets over zegen die van boven kwam. Ook al had ze zich opnieuw aangewend naar de kerk te gaan sinds ze haar betrekking bij madame Carroll had gekregen, ze kende het lied niet goed. Ze ging meer vanwege het fatsoen, omdat mensen het van een nette vrouw verwachtten, maar het bleef voelen alsof de boodschap langs haar heen zweefde. Alsof de dominee over haar hoofd preekte en zijn woorden van hoop tegen de muur uiteenspatten. Maar dat wist niemand.

Vandaag was het vooral regen die van boven kwam en dat was tenminste tastbaar en realistisch. Daar kon ze mee omgaan, hoe vervelend het ook was.

‘Eileen!’

Zoals ze stiekem al had gehoopt, wachtte George Rivers op haar.

Hij hield een grote paraplu omhoog waar ze gemakkelijk met zijn tweeën onder pasten. ‘Wat een weertje, hè?’

‘Zeg dat wel!’ Ze lachte aarzelend naar hem. Sinds de middag waarop Nessa was gestorven, had hij niet meer over zijn voorstel gesproken. Hij had niet gevraagd of ze al had nagedacht en hij had niet aangedrongen. Dat waardeerde ze in hem. Ze keek naar zijn netjes geknipte baardje, zijn aantrekkelijke glimlach. Het was verleidelijk om de gemakkelijke uitweg te kiezen, maar Nessa had gelijk gehad: ze wist dat ze nooit echt gelukkig zou zijn. Niet zolang ze niet had geprobeerd *haar* te vinden.

Eileen haalde diep adem. ‘Ik vrees dat ik je om een gunst moet vragen, George.’

‘Wat is het?’ Zijn glimlach hield onverminderd stand. ‘Je weet dat je dat altijd kunt doen, Eileen.’

Ze knikte. De blik in zijn ogen was zacht, niet zoals die van een trouwe hond, maar... Eigenlijk wist ze niet waarmee ze het moest vergelijken. Niemand had ooit zo naar haar gekeken, zelfs Johnny niet.

Er ging een rilling over haar rug. ‘Goed dan. Het gaat om mijn zus. Je weet dat ze in armoede leefde voordat ze contact met mij opnam.’

‘Omdat ze zo dwaas was geweest er met een onverantwoordelijke man vandoor te gaan,’ vulde hij aan.

De woorden deden haar ineenkrimpen, maar ze bedwong de neiging Nessa te verdedigen. In gedachten ging ze nog eens het verhaal langs dat ze had gerepeteerd. ‘Vlak voor haar dood vertelde ze mij dat ze behalve Seamus nog een kind had gekregen, een... een dochtertje. Maar vanwege de omstandigheden heeft ze het meisje moeten afstaan.’

George fronste zijn wenkbrauwen. ‘Het meisje wel, maar het jongetje niet?’

‘Ik denk dat haar man een zoontje belangrijker vond.’ Aarzelend keek ze hem aan. Dit was nog niet eens het meest ongeloofwaardige gedeelte van het verhaal. ‘Ik wil het meisje vinden,’ zei ze resoluut.

George floot tussen zijn tanden. ‘Dat lijkt me geen gemakkelijke opgave.’

‘Dat denk ik ook niet.’ Ze gebaarde hem het voetpad te nemen in de richting van het weeshuis, waar ze vaak een deel van haar zondag doorbracht. De leiding kon haar hulp goed gebruiken en wat kon ze beter doen om alles toch een beetje goed te maken? ‘Het kind is in het weeshuis opgenomen.’

‘Werkelijk?’ Hij tuitte zijn lippen en tuurde naar de groep kinderen die al onder begeleiding aan de terugweg was begonnen. Zijn ogen bleven op de roodharige Bidy rusten.

Zwakjes glimlachte Eileen. ‘Nee, Biddy’s ouders zijn bij een brand omgekomen. Het dochttertje van... van Nessa is niet langer hier en precies om die reden heb ik je hulp nodig.’

‘Je wilt dat ik het dossier opvraag.’

Ze knikte. ‘Ik heb liever niet dat anderen dit weten.’

‘Begrijpelijk.’

Maar hij kon niet beseffen hoe belangrijk dit voor haar was. ‘Nessa heeft uit schaamte niet haar eigen naam opgegeven bij de geboorte. Ze heeft de achternaam Brennan gebruikt.’

‘Zolang je dat weet is het geen probleem.’

‘En mijn voornaam.’

Ze voelde meer dan ze zag dat hij haar aanstaarde, want ze kon zijn blik niet ontmoeten. In plaats daarvan keek ze naar Biddy, die een eind voor hen uit door een plas liep. Natte sokken straks.

George schraapte zijn keel. ‘Zeg je nu dat het kind geregistreerd staat als dochttertje van Eileen Brennan?’

‘Dat klopt.’

‘Maar ze is het kind van Nessa.’

‘Ja.’ Eileen verachtte zichzelf omdat ze niet meer dan een fluistering wist uit te brengen. Ze had zo goed over dit verhaal nagedacht en ze ging ervan uit dat Nessa, als die vanuit de hemel kon meekijken, het haar wel zou vergeven. ‘Help me alsjeblieft, George. Ik weet dat jij toegang tot de dossiers kunt krijgen en... en ik wil dit niet aan anderen vertellen. Dat kan ik niet.’

‘Het meisje heeft ergens een thuis, Eileen.’

‘Natuurlijk.’ Maar dat wilde niet zeggen dat het ook de beste plek voor haar was. ‘Dan wil ik graag met eigen ogen zien dat ze het goed maakt. Ze is mijn...’ Ze haperde toen zijn wenkbrauwen omhooggingen. ‘Ze is de enige familie die ik nog heb, George.’

Hij sprak haar niet tegen. In plaats daarvan zweeg hij.

Terwijl ze ver voor hen de kinderen door het hek naar binnen zag gaan, zonk de moed haar in de schoenen. Misschien was haar verhaal niet zo goed als ze had gedacht, misschien had ze hiermee het respect dat hij voor haar had al verspeeld.

Ze wierp een snelle blik opzij, juist op het moment dat hij naar haar keek. Haar wangen begonnen te gloeien.

‘Eileen, je beseft wel dat het niet gebruikelijk is dat ik in de dossiers loop te snuffelen, al helemaal niet in die van de meisjes. Ik begrijp echter hoeveel moeite het je moet hebben gekost om mij in vertrou-

wen te nemen. Daarom zal ik proberen het kind te vinden. Weet je ook welke naam zij heeft gekregen?’

Een diepe droefheid maakte zich van haar meester. ‘Het weeshuis heeft haar een naam gegeven. Het was niet toegestaan dat... dat de moeder dat zelf deed.’

Hij knikte kort en zakelijk.

Van opluchting slaakte ze een zucht. ‘Ik ben je zo dankbaar, George. Het moet vreemd op je overkomen, maar het is...’

Hij stak zijn hand op om haar te laten zwijgen en tegelijkertijd klonk er geschreeuw aan de overkant van de straat.

Eileen keek opzij naar het groepje mannen buiten bij de pub. Rode uniformen.

Twee soldaten rolden vechtend over de grond, terwijl een grote, grofgebouwde man probeerde hen uit elkaar te halen. Hun kameraden jouwden de man uit of moedigden het tweetal aan, dat kon Eileen niet uit hun kreten opmaken. In elk geval stonden ze geen van allen erg vast op hun benen.

‘Die hebben hun soldij goed besteed,’ mompelde George sarcastisch.

Eileen lachte kort. ‘Wat kun je anders verwachten?’

‘Militaire discipline misschien?’ Hij trok een wenkbrauw op. ‘Hun officier zou er goed aan doen ze een tijdje vast te houden op de kazerne.’

‘En zodra ze weer naar buiten mogen, maken ze het minstens net zo bont als nu. Mannen met een beetje fatsoen worden geen soldaat.’

George glimlachte naar haar. ‘Je hebt weinig waardering voor de jongens die ons koninkrijk verdedigen. Ik moet toegeven dat hun gedrag soms te wensen overlaat, maar ik weet zeker dat er heel degelijke en fatsoenlijke soldaten bestaan.’

Eileen verbeterde hem niet.